

- Ο ασθενής πρέπει να μην μπορεί να δει αν και που βάζει ο εξεταστής το διαπασών. Το διαπασών τοποθετείται σε οστεώδες σημείο της ράχης της ακραίας φάλαγγας του πρώτου δάκτυλου.
- Τοποθετήστε το κάθετα στην επιφάνεια του δέρματος με συνεχή πίεση.
- Επαναλάβετε αυτή την κίνηση δύο φορές στο ίδιο σημείο, αλλά εναλλάσσετε την κίνηση με τουλάχιστον μία «ψευδή» εφαρμογή όπου το διαπασών δεν δονείται. Το τεστ είναι θετικό αν ο ασθενής απαντήσει σωστά σε τουλάχιστον 2 στις 3 εφαρμογές και αρνητικό (ο ασθενής θεωρείται ότι κινδυνεύει από εξέλκωση) με δύο στις 3 λανθα-σμένες απαντήσεις. Εάν ο ασθενής δεν μπορεί να αισθανθεί τις δονήσεις στο μεγάλο δάκτυλο, το τεστ επα-ναλαμβάνεται πιο κοντά (σφύρο, tibial tuberositas).
- Να ενθαρρύνετε τον ασθενή κατά την εξέταση.

Τοπική θεραπεία με επιθέματα που παρέχουν ένα υγρό περιβάλλον επούλωσης

Πριν από την εφαρμογή ενός από τα σύγχρονα και πολύ αποτελεσματικά επιθέματα, ένα διαβητικό έλκος πρέπει να υποστεί ειδική προετοιμασία που προϋποθέτει κυρίως αφαίρεση των νεκρωμένων ιστών με χειρουργικό καθαρισμό ή/και με τη χρήση απολεπιστικών τζελ. Στη συνέχεια ακολουθείται η διαδικασία καθαρισμού με φυσιολογικό ορό της επιφάνειας του έλκους. Σε περίπτωση εμφανούς παρουσίας φλεγμονής είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν τοπικά αντισηπτικά. Τα σύγχρονα επιθέματα εγγυώνται ένα περιβάλλον με ιδανική υγρασία καθώς και θερμοκρασία όπου αυτό είναι δυνατό στη διάρκεια του 24ωρου.

Σημαντικά κριτήρια επιλογής είναι:

Η δημιουργία συνθηκών προαγωγής της επούλωσης αλλά και απομάκρυνσης του κινδύνου μεταφοράς μικροοργανισμών από και προς το περιβάλλον του έλκους. Δηλαδή έχουμε σήμερα τη δυνατότητα να ελέγξουμε το βαθμό υγρασίας του κάθε έλκους, μέσω των κατάλληλων επιθεμάτων.

Η επιλογή του κατάλληλου επιθέματος γίνεται ανάλογα με την ποσότητα παραγωγής εξιδρώματος καθώς και άλλων στοιχείων φλεγμονής από το έλκος. Υπάρχει δηλαδή η ικανότητα απορρόφησης και απομάκρυνσής του, από την ευαίσθητη περιοχή του έλκους, καθώς επίσης και η δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος υγρασίας απελευθερώνοντας υγρά στοιχεία. Ένα άλλο ευεργετικό χαρακτηριστικό των σύγχρονων επιθεμάτων απορρέει από την ικανότητά τους να μη προσκολλούνται στο έλκος. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη διαδικασία επούλωσης του ακόμη και όταν οι αλλαγές του επιθέματος είναι ιδιαίτερα συχνές.

Οι τέσσερις κύριες κατηγορίες επιθεμάτων είναι:

- 1) Αλγινικά: σχεδιάστηκαν για τη φροντίδα ελκών με μεγάλες εκροές. Έχουν μεγάλη απορροφητική ικανότητα και προστατεύουν το περιβάλλον δέρμα από τη διαβροχή. Για βαθιά έλκη με μεγάλες εκροές και κολύτητα κυκλοφορεί ειδική μορφή του προϊόντος που έχει τη δυνατότητα πλήρωσης του ελλείμματος ιστού.
- 2) Πολυμερή: παρέχουν υψηλή ικανότητα απορρόφησης του εξιδρώματος και ακόμα άνετη προστασία και υγρό περιβάλλον επούλωσης.
- 3) Υδροκolloειδή με προσθήκη Αλγινικού: αφορούν έλκη που βρίσκονται στο στάδιο κοκκίωσης και επιθηλιοποίησης με μικρές έως μέτριες εκροές, διατηρώντας ιδανική υγρασία στο έλκος. Να σημειωθεί ότι πρόσφατα διατίθενται Υδροκolloειδή επιθέματα με προσθήκη αργύρου ο οποίος έχει αποτελεσματική αντιβακτηριδιακή δράση ακόμη και έναντι των MRSA και VRE.
- 4) Υδροτριχοειδή επιθέματα: σχεδιάστηκαν για να αντιμετωπίζουν κάθε έλκος σε οποιαδήποτε φάση επούλωσης χωρίς αποκλεισμούς ανάλογα με το επίπεδο εξίδρωσης.

Αναμένεται η κατηγορία ενός νέου επιθέματος πολυμερούς με προσθήκη αργύρου με σοβαρή εφαρμογή σε ειδικές μονάδες ανά τον κόσμο και με το πλεονέκτημα παραμονής στο έλκος για μεγάλο χρονικό διάστημα όπου λαμβάνει χώρα διαρκής και σταδιακή απελευθέρωση αργύρου.

Για πληρέστερη ενυδάτωση του περιβάλλοντος ενός έλκους και την υποβοήθηση αυτολυτικής απολέπισης νεκρωτικών στοιχείων, χρησιμοποιούνται παρασκευάσματα σε μορφή υδροτζελ με άριστα αποτελέσματα.

Εύχρηστα έντυπα αξιολόγησης κλινικής εξέτασης

Το πόδι κινδυνεύει εάν υφίσταται οποιοδήποτε από τα παρακάτω

Παραμόρφωση ή οστά που εξέχουν - Ναι / Όχι

Μη ακέραιο δέρμα (έλκος) - Ναι / Όχι

Νευροπάθεια

• Μη συναίσθηση ινιδίου Monofilament - Ναι / Όχι

• Μη συναίσθηση διαπασών - Ναι / Όχι

• Μη συναίσθηση βαμβακιού - Ναι / Όχι

Παθολογική πίεση,

κάλος Απώλεια κινητικότητας αρθρώσεων - Ναι / Όχι

Σφήξεις ποδιού

• Απουσία οπίσθιας κνημιαίας αρτηρίας - Ναι / Όχι

• Απουσία ραχιαίας αρτηρίας του ποδιού - Ναι / Όχι

Αποχρωματισμός κατά την πίεση - Ναι / Όχι

Άλλα

• προηγούμενα έλκη - Ναι / Όχι

• ακρωτηριασμοί - Ναι / Όχι

Ακατάλληλα υποδήματα - Ναι / Όχι

Μέτρα που πρέπει να ληφθούν

Συνιστώμενη ενέργεια - Ναι / Όχι

Παραπομπή - Ναι / Όχι

Η ΥΓΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΕΛΚΩΝ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Εισηγητής:

Ιωάννης Καλεμικράκης

Νοσηλεύτης, Υπεύθυνος Γραφείου Εκπαίδευσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Ε.Α.Ν. Πειραιά Μεταξά.

Η Υγρή Μέθοδος Φροντίδας Ελκών δέρματος, συνίσταται στη χρήση των κατάλληλων υλικών και τεχνικών φροντίδας, που εξασφαλίζουν την απαραίτητη ποσότητα υγρασίας στην επιφάνεια του τραύματος / έλκους, ώστε να προάγονται οι φυσικοί μηχανισμοί αυτοκαθαρισμού του έλκους (αυτολυτική & οσμωτική απολέπιση) να διασφαλίζεται η προστασία από τις λοιμώξεις & να επιταχύνεται η επούλωση.

Η Υγρή Μέθοδος Επούλωσης, βρίσκει εφαρμογή στη φροντίδα τραυμάτων και ελκών, που η επούλωση τους θα γίνει κατά δεύτερο σκοπό ή κατά τρίτο σκοπό στην προετοιμασίας του τραύματος / έλκους πριν την χειρουργική αποκατάσταση.

Οι σύγχρονες μελέτες, τεκμηριώνουν την αποτελεσματικότητα της μεθόδου και καθιστούν την Υγρή Μέθοδο Φροντίδας σαν «Μέθοδο Επιλογής» για την φροντίδα των ελκών δέρματος.

Η «διαχείριση της υγρασίας» είναι ένας όρος που περιγράφει την ιδιότητα των υλικών που χρησιμοποιούνται στη μέθοδο, να επιτρέπουν την ύπαρξη περισσότερης ή λιγότερης υγρασίας στην επιφάνεια του έλκους, ανάλογα με τις βιολογικές του ανάγκες.

Η Μέθοδος Φροντίδας Ελκών Δέρματος της Colorplast, είναι εκπρόσωπος της Υγρής Μεθόδου Φροντίδας.

Τα κυριότερα υλικά που χρησιμοποιούνται στην μέθοδο της Colorplast είναι Υδροκολοειδή (Comfeel), Αλγητικά (SeaSorb), 3D Πολυμερή (Biatain), Υδροτζέλ (Purilon), Υδροτριχοειδικά (Alione), Αργύρου (Contreet & Contreet foam).

Με τη Μέθοδο Φροντίδας Ελκών Δέρματος της Colorplast επιτυγχάνουμε :

- Σωστή διαχείριση της υγρασίας στην επιφάνεια του έλκους.
- Πρόκληση οσμωτικής και προαγωγή αυτολυτικής απολέπισης.
- Προστασία από επιμολύνσεις & αναμολύνσεις, περιορισμό των λοιμώξεων.
- Βακτηριοκτόνα και βακτηριοστατική δράση (Contreet – Contreet foam)
- Προαγωγή των φυσικών νεοαγγειογενετικών μηχανισμών (Lactoside).
- Προστασία του κοκκιώδους ιστού, προαγωγή της επούλωσης.
- Μείωση του πόνου.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΙΟΝΤΩΝ ΑΡΓΥΡΟΥ

Δέσποινα Κακαγιά,

Πλαστικός Χειρουργός, Διδάκτωρ Ιατρικής ΔΠΘ

Η αντιμικροβιακή δράση του αργύρου ήταν γνωστή στον άνθρωπο πριν από το 1000 π.Χ, όμως μόλις το 1930 ο Acel διαπίστωσε ότι η δραστηριότητα του αργύρου οφείλεται σε ιόντα. Σήμερα γνωρίζουμε ότι, εκτός από αντιμικροβιακές, τα ιόντα αργύρου κατέχουν και σημαντικές επουλωτικές ιδιότητες και για το λόγο αυτό η χρήση των ιόντων αργύρου συνιστάται στην τοπική θεραπεία των άtonων ελκών, των κατακλίσεων, των διαβητικών ελκών, των εγκαυμάτων, αλλά και των τραυμάτων. Η ένταση της αντιμικροβιακής δράσης των ιόντων αργύρου, εξαρτάται από τη συγκέντρωση και το ρυθμό απελευθέρωσής τους αλλά και από την παρουσία ελεύθερων ριζών αργύρου. Οι κύριες ενώσεις αργύρου που χρησιμοποιούνται σήμερα είναι: ο νιτρικός, ο πρωτεϊνικός και ο σουλφαδιαζινικός άργυρος.

Ο νιτρικός άργυρος χρωματίζει μαύρο το δέρμα, έχει αντιμυκητιασική, μικροβιοκτόνο, πρωτοζωοκτόνο και ιοκτόνο δράση, η οποία επιτείνεται με την αύξηση του pH και της θερμοκρασίας και αναστέλλεται από την παρουσία φωσφορικών, χλωριούχων θειικών ριζών, θειογλυκολικού νατρίου και πρωτεϊνών. Ο σουλφαδιαζινικός άργυρος αντίθετα, δε χρωματίζει το δέρμα, δεν αδρανοποιείται από χλωριούχα θειοϊικά, πρωτεΐνες και PABA, ενώ έχει ευρύτερο αντιμικροβιακό φάσμα με δράση κατά της ψευδομονάδας και της κλεμψιδέλλας.

Ο μηχανισμός της αντιμικροβιακής δράσης των ιόντων αργύρου είναι πολυδιάστατος. Σήμερα είναι γνωστό ότι τα ιόντα αργύρου παρεμβάλλονται στις λειτουργίες της μεμβράνης και, αφού την διαπεράσουν, αναστέλλουν την ενδοκυττάρια δράση των σουλφιδρυλικών ενζύμων και την κυτταρική αναπνοή. Με την επίδραση των ιόντων αργύρου απελευθερώνονται ιόντα καλίου από την μεμβράνη αλλά και το κυτταρόπλασμα, επιβραδύνεται η πρόσληψη ιόντων χλωρίου από το μικροβιακό τοίχωμα, αναστέλλεται η κυτταρική ανάπτυξη και τελικά καταστρέφεται η κυτταρική μεμβράνη. Επιπλέον, τα ιόντα αργύρου, έχουν την ιδιότητα να αντιδρούν με τις βάσεις των νουκλεϊνικών οξέων και συγκεκριμένα με το δακτύλιο του αζώτου, προκαλώντας έτσι αναστολή της κυτταρικής διαίρεσης.

Η επουλωτική ιδιότητα του αργύρου εκδηλώνεται σε τρία επίπεδα δράσης: την ελάττωση της φλεγμονώδους φάσης της επούλωσης, τον περιορισμό της αποδόμησης της θεμέλιας ουσίας με αναστολή της δράσης των μεταλλοπρωτεϊνών και την επιτάχυνση της επιθηλιοποίησης με την απελευθέρωση ιόντων ασβεστίου στην επιφάνεια του τραύματος

ή του έλκους (προ- επουλωτική δράση).

Η ενσωμάτωση ιόντων αργύρου στα σύγχρονα επιθέματα έχει τρία σημαντικά πλεονεκτήματα: την απουσία του φαινομένου της μικροβιακής αντοχής, την απουσία ανάπτυξης υπερευαίσθησίας και κυτταροτοξικότητας. Τα επιθέματα με ιόντα αργύρου έχει βρεθεί ότι έχουν ευρύτερο αντιμικροβιακό φάσμα σε σχέση με τη μαφενίδη, το νιτρικό (Wright et al, 1999) και το σουλφαδιαζινικό άργυρο (Tredget et al, 1998) στις εγκαυματικές επιφάνειες, επιταχύνουν την επιθηλιοποίηση κατά 40% σε σχέση με το διάλυμα νεομυκίνης – πολυμυξίνης (Demling & De Santi, 2002) και αναστέλλουν κατά 20% περισσότερο την δράση των μεταλλοπρωτεϊνών σε σχέση με γνωστούς αναστολείς, όπως η φαινανθρολίνη.

Σήμερα συνιστάται η χρήση επιθεμάτων με ελεγχόμενη αποδέσμευση των ιόντων αργύρου, η οποία επιτυγχάνεται με την ενσωμάτωση των ιόντων σε νανοκρυστάλλους ή σε υδροκολοειδή, πολυμερή υδροεργοποιούμενα επιθέματα. Συμπερασματικά η χρήση των σύγχρονων επιθεμάτων με ιόντα αργύρου, εξασφαλίζει εκτός από τον φυσικό αντιμικροβιακό φραγμό και το υγρό περιβάλλον επούλωσης, την σταθερά υψηλή συγκέντρωση ιόντων αργύρου στην κοίτη και την αποτελεσματικότερη δράση τους.

CONTREET ΕΠΙΘΕΜΑΤΑ ΜΕ ΑΡΓΥΡΟ

Εισηγητής:

Ιωάννης Καλεμικεράκης

Νοσηλεύτης, Υπεύθυνος Γραφείου Εκπαίδευσης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Ε.Α.Ν. Πειραιά Μεταξά.

Η βακτηριοκτόνα και βακτηριοστατική δράση του αργύρου, έχει επαρκώς μελετηθεί και τεκμηριωθεί η αποτελεσματικότητά του. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του ως προς τα υλικά με αντίστοιχες ιδιότητες, τον καθιστούν την καλύτερη επιλογή για χρήση σε τραύματα / έλκη με βακτηριακά προβλήματα.

Τα επιθέματα Contreet υδροκολοειδές & Contreet foam, είναι επιθέματα με προσθήκη στοιχειακού αργύρου και ανήκουν στην Μέθοδο Επούλωσης της Colorplast.

Η επαφή του στοιχειακού αργύρου με το εξίδρωμα τον μετατρέπει σε ιόν και τον καθιστά δραστικό.

Η ειδικά μελετημένη κατασκευή των επιθεμάτων, εξασφαλίζει τη σταθερή και σταδιακή τροφοδότηση του τραύματος με ιόντα αργύρου, επιτρέποντας στα επιθέματα να παραμένουν δραστικά τουλάχιστον για επτά ημέρες συνεχούς χρήσης.

Με την χρήση των επιθεμάτων προστατεύεται το έλκος από επιμολύνσεις και αναμολύνσεις και σε συνδυασμό με την βακτηριοκτόνα δράση του, βοηθούν στον έλεγχο των λοιμώξεων.

Η πολύ καλή διαχείριση και συγκράτηση του εξιδρώματος στη δομή των επιθεμάτων, προστατεύει το έλκος από τη διαβροχή και εμποδίζει την διασπορά του λοιμογόνου παράγοντα στη γύρω από το έλκος περιοχή ή το ευρύτερο περιβάλλον (λευχήματα κ.λ.π.).

Με τα επιθέματα Contreet υδροκολοειδές και Contreet foam, προάγονται τα φαινόμενα αυτοκαθαρισμού του έλκους από τις νεκρώσεις (οσμωτική & αυτολυτική απολέπιση), προάγεται η επούλωση και μειώνεται ο πόνος του ασθενούς στην περιοχή του έλκους.